

NALED i USAID BEP
Mostovi i ćuprije
SISTEM NEPORESKIH I PARAFISKALNIH FORMI
U SRBIJI

naled-serbia.org

bep.rs

policycafe.rs

Predmet Studije

- Sveobuhvatan pregled neporeskih nameta koje plaća privreda u Republici Srbija
- Inicijalne procene efekata tih nameta
- Mogući pravci reforme

Neporeske forme

Sve vrste:

- *naknada,*
- *taksi,*
- *dozvola,*
- *licenci,*
- *plaćanja,*
- *izdvajanja sredstava po različitim osnovama,*

praktično gotovo sve što se plaća od strane pravnih lica, izuzimajući poreze, kazne i penale.

Parafiskalne forme

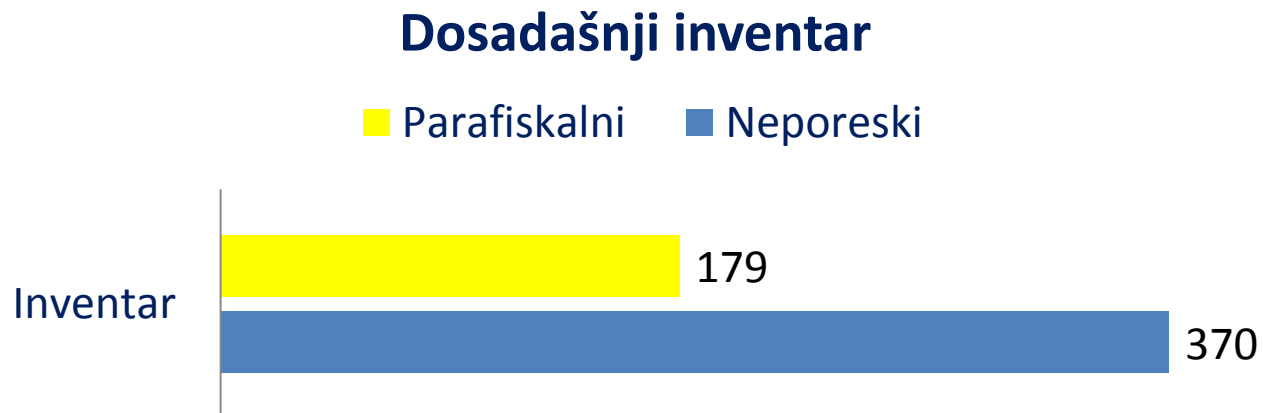
Sva plaćanja bez obzira na njihov tačan naziv koja u određenoj meri finansijski i/ili administrativno opterećuju privredne subjekte, a za koja oni:

- ***ne dobijaju nikakvo pravo, uslugu ili dobro ili;***
- ***dobijaju pravo, uslugu ili dobro čija je objektivna vrednost značajno manja od iznosa plaćanja po tom osnovu.***

Nalazi studije

- Preko **370** neporeskih davanja
- Najmanje **179** parafiskalnih nameta

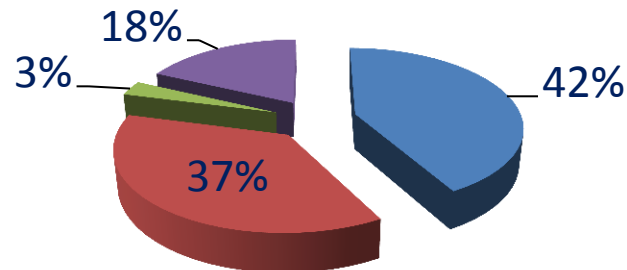

Nalazi studije

- Preko tri četvrtine nameta kontroliše Republika
- Veći deo prihoda pripada lokalnoj samoupravi
- Kada se analiziraju prihodi iz Trezora

Prihodi od neporeskih nameta prema pripadnosti

■ Republika ■ Gradovi ■ AP Vojvodina ■ Opštine

Nalazi studije

Testirano 77 neporeskih formi kroz Upravu za trezor u 2011. godini:

- naplaćeno **74.345.810.000 dinara**
- odnosno oko **730 miliona EUR**
 - **Preko 2% BDP u 2011**
 - **Preko 40% direktnih investicija u 2011**
 - **570 EUR po zaposlenom u privredi 2011**

Nalazi studije

- Od početka SEK-e trend značajnog povećanja rasta neporeskih nameta
 - Efekti analizirani na uzorku 6 privrednih subjekata
 - različite veličine
 - regionalne raspoređenosti
 - delatnosti
 - U 2011 trend rasta u odnosu na 2009 godinu 22% i to:
 - Nameti JLS za 38%
 - Nameti Republike 13%

20 najizdašnijih neporeskih prihoda u 2011. godini

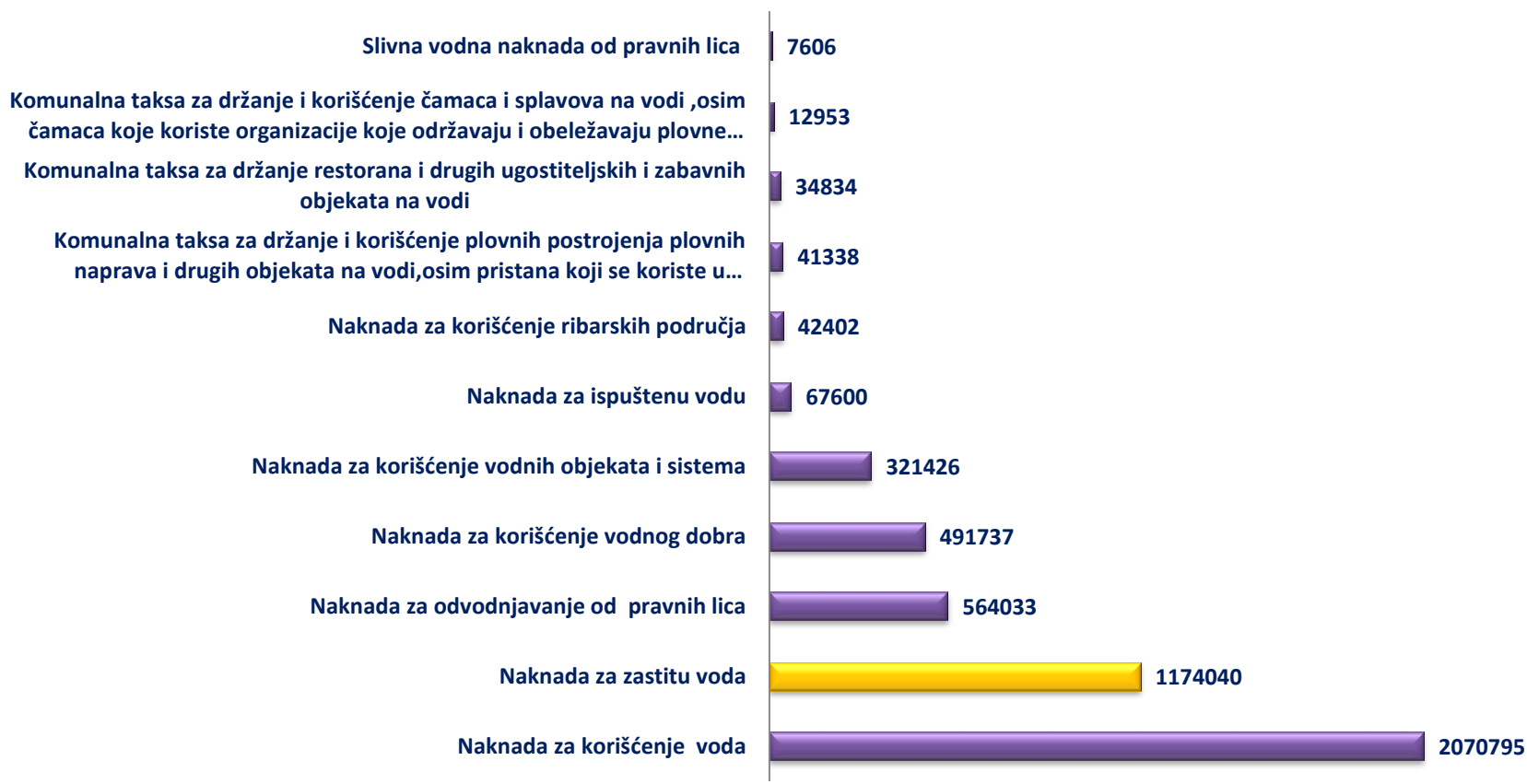
Iznosi su u 000 din.

Mostovi i ćuprije

Naknade za vodu 2011

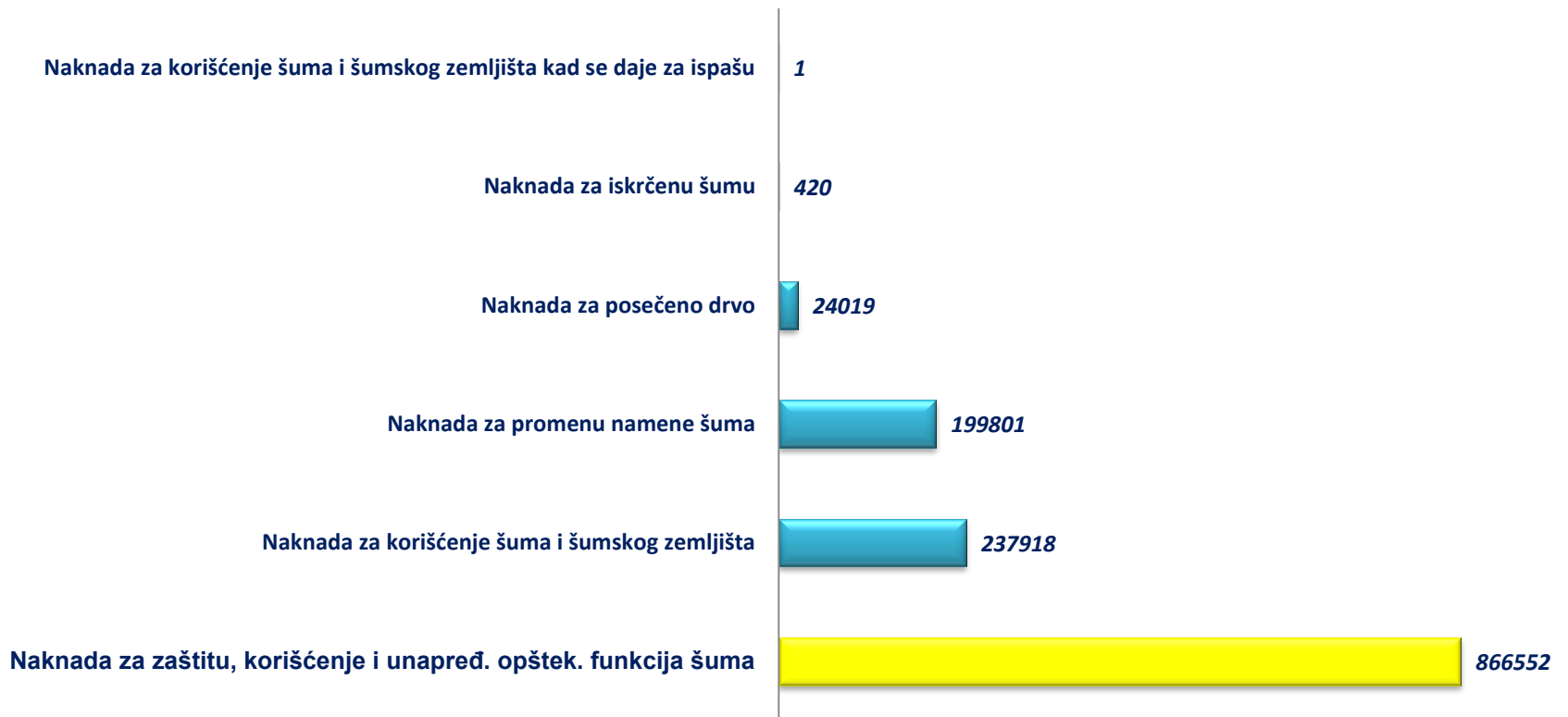
Iznosi su u 000 din.

Mostovi i ćuprije

Naknade za šumu 2011

Iznosi su u 000 din.

Mostovi i ćuprije

Zaštita životne sredine

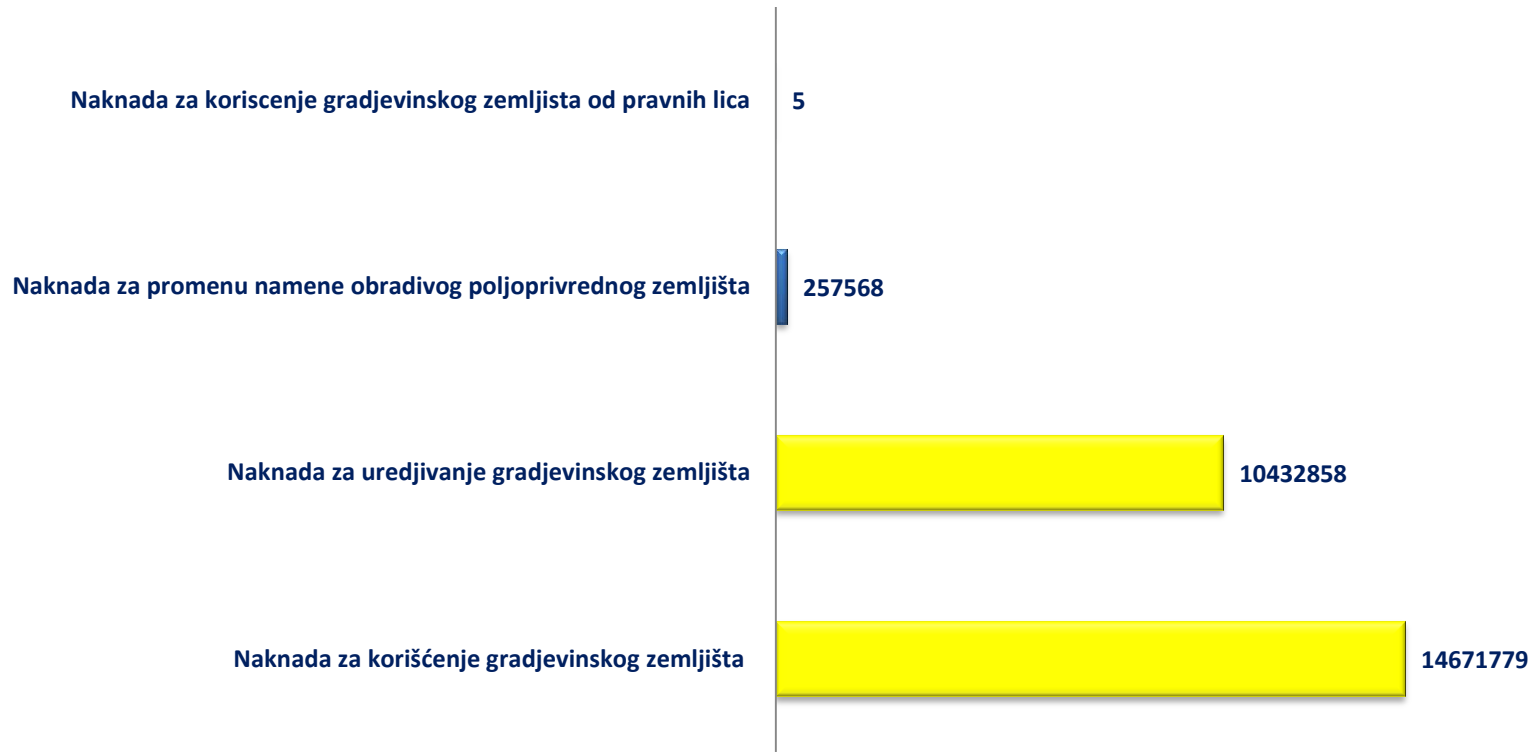
Iznosi su u 000 din.

Mostovi i ćuprije

Naknade za zemljište

Iznosi su 000 din.

Karakter i priroda nekih parafiskalnih nameta

- Barijere za ulazak na tržište;
 - Upis u registar subjekata ovlašćenih za obavljanje pojedinih delatnosti
 - Licence, akreditacije, polaganje stručnih ispita
- Para-oporezivanje tokom poslovanja
 - Prihod, odnosno vrednost investicije ili transakcije kao osnovica
- Kada je privređivanje pojava koja se suzbija
 - Viši koeficijenti naknade za korišćenje građevinskog zemljišta, cene komunalnih usluga i drugih davanja za privredu

Moguća rešenja

- Sistem javnih prihoda strogo uređen i pod ključnom nadzornom ulogom ministarstva zaduženog za poslove finansija;
- Donošenje sistemskog zakona kojim bi se uredila oblast javnih prihoda i javnih rashoda;
- Neophodna je precizna klasifikacija i razvrstavanje svih fiskalnih formi koje postoje u sistemu;
- Analiza svrsishodnosti postojanja nameta koji ne pokazuju značajniji fiskalni kapacitet, kao i integracija sličnih nameta;
- Treba ukinuti najveći broj naknada koje se plaćaju za upise, potvrde, dozvole, uverenja, licence i sl. kada te radnje sprovode zaposleni u organima državne uprave, lokalne samouprave i u javnim agencijama;
- Da dosadašnji sopstveni prihodi organa uprava i agencija postanu prihodi budžeta, a da se ti javni entiteti finansiraju iz budžeta, dakle pre svega iz poreza;
- Pojedine naknade su legitimne i treba ih ostaviti na snazi (na primer, neke naknade za zagađenje životne sredine ili korišćenja prirodnih bogastava) – u tim slučajevima, treba razmotriti njihovo prevođenje u režim poreza, iz razloga transparentnosti i pravne sigurnosti.

Inventaru nije kraj

- Dalji rad na analizi i unapređenju inventara
- Dalja analiza efekata pojedinih nameta
- Praćenje primene predloženih preporuka

Zalažemo se za promenu sistema - nema uvođenja skrivenih poreza pod maskom naknada za uslugu koja ne postoji

